

Julkinen kuulutus Multian Vesilaitoksen vedenjakelun toiminta-alueen muutoksesta

Multian kunnan vedenjakelualueiden hyväksynät ovat vuosilta 2004 ja 2010 viimeisimpänä alueena Piilonperän toiminta-alue.

Multian kunnanhallitus on kokouksessaan 15.6.2026 § 133 hyväksynyt toiminta-alueen muutoksen käynnistämisen ja asettaa sen nähtäville ja pyytää siitä viranomaislausunnot.

Lisätietoja antaa tekninen päällikkö marko.riihimaki@multia.fi

Toiminta-alueen muutoksen aineisto on kuulutuksen liitteinä ja siitä voi antaa mielipiteensä kirjallisesti 1.9.2026 mennessä kirjaamo@multia.fi tai kirjepostilla Multian kunta Multianraitti 3, 42600 Multia.

§ 133**Vesilaitoksen toiminta-alueen muutos**

M/128/10.03.01.04/2026

Kunnanhallitus 15.6.2026 § 133

Valmistelija(t): Tekninen päällikkö Marko Riihimäki, p. 014 2481 220, marko.riihimaki(at)multia.fi

Vesihuoltolain (119/2001) uudistus tuli voimaan 1.1.2026. Samalla tuli voimaan kokonaan uusi, erityisesti uudistetun lain suunnittelu-, tiedotus- ja tiedontoimitusvelvoitteita koskevia säännöksiä täsmentävä valtioneuvoston asetus vesihuollosta (1173/2025). Lain tavoitepykälää on täsmennetty aiemmasta niin, että siinä tuodaan esille erikseen vesihuollon toimintavarmuus sekä se, että tavoitteena on täyttää talousveden osalta sekä terveydensuojelulain (763/1994) mukaiset laatuvaatimukset että -tavoitteet.

Lain keskeisimpiä sisällöllisiä uudistuksia ovat kunnan vesihuoltolaitoksen ja -omaisuuden myynnin kieltäminen yksityisille toimijoille, vesihuoltolaitoksen määritelmän muuttaminen, kunnan vesihuoltosuunnitelman laatimisvelvoite, vesihuoltolaitoksen omaisuudenhallintasuunnitelman laatimisvelvoite, kiinteistön vesihuollon verkostoon liittämismuutoksen muuttaminen sekä vesihuollon perusmaksun säätäminen pakolliseksi ja maksujen kustannusvastaavuuden ja sen valvonnan parantaminen. Useimpien lain uusien velvoitteiden toimeenpanoon on säädetty 2-5 vuoden siirtymäaika, mutta esimerkiksi kunnan vesihuolto-omaisuuden myyntirajoitusta koskeva säännös tuli voimaan välittömästi.

Vesihuollon järjestäminen ja kunnan päätös vesihuoltolaitoksen toiminta-alueesta (6 §, 7 §, 8 §, 8 a § ja 8 b §) Kunnan velvollisuus järjestää vesihuoltopalveluja säilyy uudistetussa laissa käytännössä ennallaan. Koska tämän lain tarkoittama vesihuoltolaitos ei enää määriy kunnan tekemän toiminta-aluepäätöksen mukaan ja toiminta-alueen hyväksymisedellytyksiä on täsmennetty, on lain 6 §:ään lisätty uusi momentti, jonka mukaan kunta voi ryhtyä järjestämisvelvollisuutensa täyttämiseksi tarvittaessa myös vaihtoehtoihin toimenpiteisiin vesihuollon järjestämiseksi. Tällaisia voisivat joissain tapauksissa olla esimerkiksi toimenpiteet, joiden avulla turvattaisiin muiden kiinteistökohtaisiin tai usean kiinteistön yhteisiin ratkaisuihin perustuvien vesihuollon palvelujen saatavuus.

Lain 7 §:ää on täsmennetty vesihuoltolaitoksen toiminta-alueisiin sisällytettävien alueiden kuvauksen osalta. Pykälään on nyt nimenomaisesti kirjattu, että toiminta-aluepäätöstä tehtäessä on arvioitava vesihuoltopalvelujen tarvetta vesihuoltolaitosten verkostoon liittämiseksi etenkin asemakaava-alueilla, taajamissa ja pohjavesialueilla. On tärkeä huomata, että säännös ei

tarkoita sitä, että kaikki nämä alueet tulisi aina sisällyttää vesihuoltolaitoksen toiminta-alueisiin, vaan kunnalla on tässä harkintavaltaa ja harkinnan tulos tulee kuvata toiminta-aluepäätöksessä. On todennäköistä, että tämän lain mukaisen vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden hyväksymistä koskevan siirtymäajan kuluessa tulee voimaan EU:n uudistetun yhdyskuntajätevesidirektiivin kansallisen toimeenpanon yhteydessä lisäksi uusi velvoite sisällyttää tietyt alueet toiminta-alueeseen jätevesihuollon osalta.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-aluepäätösmenettelyä ja toiminta-aluepäätöksen sisältöä säädellään lain 8 §:ssä ja uudessa 8 a §:ssä ja toiminta-alueen supistamista uudessa 8 b §:ssä. Kunnan on 31.12.2030 mennessä tarkasteltava toiminta-alueiden tarve ja niiden laajuudet sen alueella sijaitseville kaikille tämän lain mukaisille vesihuoltolaitoksille ja hyväksyttävä laitoskohtaisesti toiminta-alueet tai tehtävä päätös, ettei toiminta-aluetta hyväksytä.

Toiminta-aluepäätös on edelleen keskeisin kunnan työkalu vesihuoltopalvelujen järjestämisessä. Toiminta-aluepäätöksen merkitys korostuu entisestään uuden lain myötä muun muassa sen vuoksi, että vesihuoltolaitoksen kustannustehokkuutta ja vesihuoltomaksujen kustannusvastaavuutta tullaan seuraamaan aiempaa tarkemmin ja toisaalta kiinteistöjen liittämismuutoksen vesihuoltolaitoksen verkostoon koskee jatkossa myös taajaman ulkopuolisia toiminta-alueita. Tämä sääntely on osin uutta ja edellyttää vesihuoltolaitokselta tai kunnalta toiminta-aluepäätöstä valmisteltaessa aiempaa perusteellisempien selvitysten, kuten kustannuslaskelmien ja liittymääräennusteiden laatimista.

Kaikille vesihuoltolaitoksille tulisi lähtökohtaisesti hyväksyä toiminta-alue, mikäli laitokset täyttävät lain 8 a §:ssä säädetyt hyväksymisen edellytykset. Toiminta-alue voidaan kuitenkin hyväksyä vain vesihuoltolaitokselle, joka on kunnan taseyksikössä, kunnan liikelaitos, kuntayhtymä, liikelaitoskuntayhtymä, kuntayhtymän liikelaitos taikka rekisteröity yritys tai yhteisö. Mikäli toiminta-alueen hyväksyminen vesihuoltolaitokselle ei olisi tarpeen, kunta voisi myös päättää, että vesihuoltolaitokselle ei hyväksytä toiminta-aluetta. Joka tapauksessa toiminta-alueen tarve ja sen muutokset, laajentaminen, supistaminen tai lakkauttaminen, tulee aina ratkaista valituskelpoisella päätöksellä. Toiminta-aluepäätös on annettava tiedoksi julkisella kuulutuksella. Lisäksi toiminta-alueen ajantasaisuus on tarkistettava vähintään 10 vuoden välein ja ratkaisusta tulee tehdä valituskelpoinen päätös.

Lain 8 a §:n mukaan toiminta-alueen edellytyksenä on, että:

- 1) 7 §:ssä tarkoitetut alueet on otettu huomioon
- 2) vesihuoltolaitos kykenee huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti
- 3) vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi

4) toiminta-alueella voidaan toteuttaa kunnan vesihuoltosuunnitelman tavoitteita

Toiminta-alue sekä sillä olevat alueet, joille vesihuoltolaitoksen tulee yhdyskuntakehitystä vastaavasti rakentaa talousvesi- tai jätevesiviemäriverkosto, esitetään kartalla. Toiminta-aluekarttaan ei tule sisällyttää vedenottamo- tai verkostotietoa. Kunta vastaa siitä, että toiminta-alue tiedot toimitetaan koneluettavana paikkatietona Suomen ympäristökeskukselle ilman aiheutonta viivytystä.

Toiminta-alueen supistamista ja lakkauttamista koskevaa sääntelyä on olennaisesti täsmennetty lain uudessa 8 b §:ssä. Tarve toiminta-alueiden supistamiselle tai lakkauttamiselle voi tulevaisuudessa tulla yhä useammin tarpeelliseksi väestöään menettävillä alueilla. Uuden säännöksen mukaan toiminta-aluetta voidaan supistaa tai se voidaan kokonaan lakkauttaa, jos:

1) toiminta-alueen tai toiminta-alueesta poistettavan alueen vesihuoltotarpeet ovat muuttuneet siten, että vesihuoltolaitoksen toimintaedellytykset sillä ovat olennaisesti heikentyneet; tai

2) toiminta-aluepäätöksen perusteet ovat osoittautuneet olennaisesti virheellisiksi.

Supistaessaan toiminta-aluetta tai lakkauttaessaan sen, kunta on samalla päätettävä, miten vesihuolto turvataan niillä verkostoihin liittyneillä kiinteistöillä, jotka jäävät toiminta-alueen ulkopuolelle. Niihin laitoksiin, joille on hyväksytty toiminta-alue ennen tarkistetun vesihuoltolain voimaantuloa 1.1.2026, mutta jotka eivät lain voimaan tulon jälkeen enää täytä vesihuoltolaitoksen muuttunutta määritelmää, sovelletaan ennen lainmuutosta voimassa ollutta lakia siihen saakka, kunnes kunta tarkistaa toiminta-alueen uudistetun lain mukaisessa menettelyssä. Jos kunta edelleen hyväksyy edellä tarkoitetulle laitokselle toiminta-alueen, laitokseen sovelletaan toiminta-alueen hyväksymisen jälkeen 1.1.2026 voimaan tulleita vesihuoltolain säännöksiä siitä huolimatta, että laitos ei täytä tämän lain mukaista vesihuoltolaitoksen määritelmää.

Pääsääntöisesti toiminta-alueet on tarkoitus hyväksyä vain vesihuoltolain määritelmän mukaisille laitoksille, mutta perustellusta syystä toiminta-alue voidaan hyväksyä myös sellaiselle laitokselle, jolla on aiemmin ollut hyväksyttynä toiminta-alue. Kunnalle on haluttu antaa harkintavaltaa sen suhteen, miten toimitaan määritelmämuutoksen kohteena olevien, lähinnä hyvin pienten laitosten vesihuoltolaista johtuvien velvoitteiden ja oikeuksien suhteen.

Multian kunnan toiminta-alue hyväksyntä on vanha, viimeisin osa on ns.

Piilonperän vesiosuuskunnan alue, joka myöhemmin on liittynyt kunnan Vesilaitokseen.

Taajaman asemakaava-alueella on myös laajentunut jakelualue, joka on ajankohtaista liittää toiminta-alueeseen ja saada pohjavesialueella olevia viimeisiä kiinteistöjä viemäriverkoston käyttäjäksi.

Taajaman ulkopuolella olevia on tarkoituksenmukaista supistaa, koska edellisen kerran laadittu toiminta-alue on suunniteltu liian laajaksi ja sieltä ei ole liittyjiä saavutettu ja sen rakentaminen ei ole taloudellisesti järkevää. Näiltä alueilta tulee voimassa olevaa aluetta supistaa.

Liitteenä olevassa aineistossa on vanha toiminta-alue sekä esitettävä uusi toiminta-alue.

Multian kunnan hallintosääntö.

5 LUKU

Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako

23 § Kunnanhallituksen tehtävät

14. Vahvistaa kunnan alueella toimivien vesihuoltolaitosten toiminta-alueet

Päätösehdotus:

Kunnajohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus

1. asettaa toiminta-aluemuutoksen nähtäville ja
2. pyytää liitteen mukaisen lausuntopyynnön valvontaviranomaisilta toiminta-aluemuutoksista.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

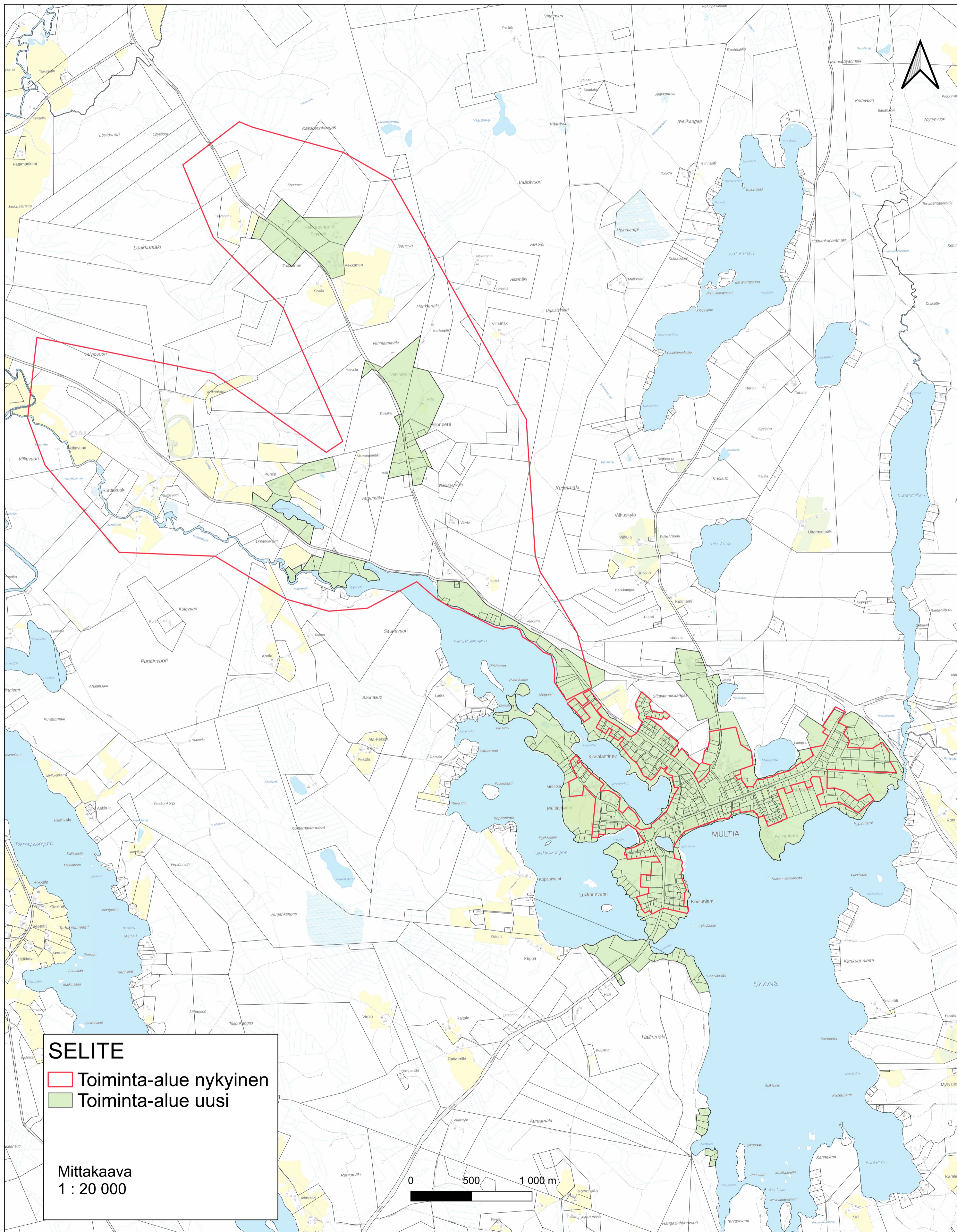
Liitteet

Vesihuollon toiminta-alue_uusi ja vanha_A2

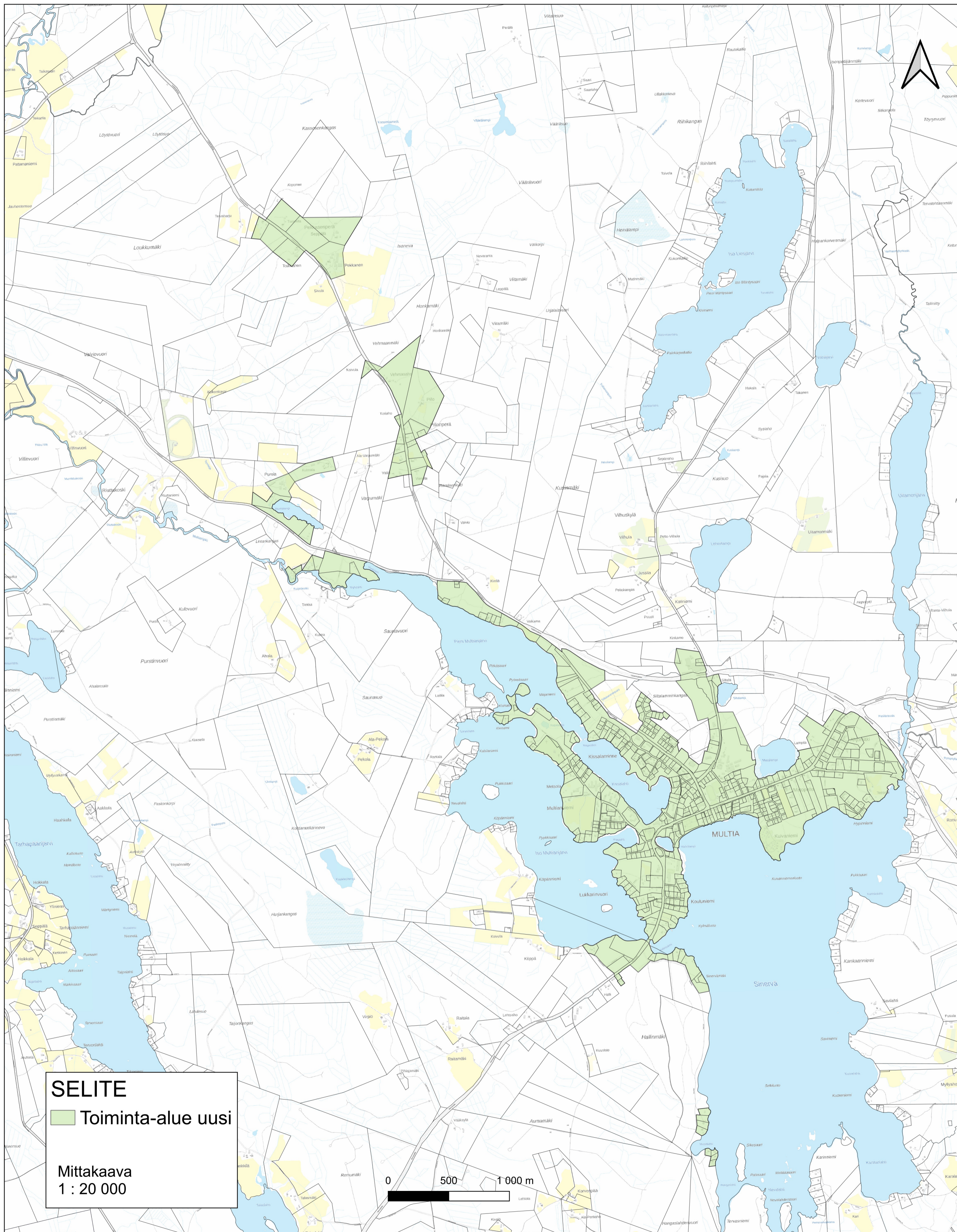
Vesihuollon toiminta-alue_uusi_A2

Lausuntopyyntö

VESIHUOLLON TOIMINTA-ALUEEN PÄIVITTÄMINEN TALOUSVESI JA JÄTEVESI

VESIHUOLLON TOIMINTA-ALUEEN PÄIVITTÄMINEN TALOUSVESI JA JÄTEVESI

Lausuntopyyntö.

Multian kunnan vesihuoltolaitos pyytää viranomaislausuntoa vedenjakelualueen laajentumisesta ja supistumisesta liitteenä olevien kartta-aineistojen mukaisesti 1.9.2026 mennessä kirjaamo@multia.fi

Laajentumisen tarkoituksena on saattaa taajaman asemakaava alueet toiminta-alueeseen ja sen läheisyydessä olevat jakelualueet uuteen toiminta-alueeseen. Nämä tukevat myös tulevaa uutta pohjavesialueen suojelusuunnitelmaa.

Vanhan toiminta-alueen supistamisessa on arvioitu nykyinen verkoston kattavuus ja sen taloudellisen toiminnan turvaaminen ja rajaaminen nykyisestä pienemmälle alueelle.

Muutoksessa on otettu huomioon seuraavat asiat.

Hyvän toiminta-aluerajauksen ominaisuudet:

1. Toiminta-alue on sellainen, että vesihuoltolaitos pystyy huolehtimaan vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti. (Vesihuoltolaki)
2. Toiminta-aluerajaus tehdään ennen verkostojen rakentamista.
3. Rajaukseen sisällytetään vähintään ne kiinteistöt, jotka ovat tarpeen saattaa vesihuoltolaitoksen verkostojen piiriin terveyden- tai ympäristönsuojelulliset syiden, yhdyskuntarakenteen tai suurehkon asukasjoukon tarpeen vuoksi.
4. Toiminta-alue rajataan pääosin kiinteistöjen rajoja myöten.
5. Toiminta-alueeseen voidaan sisällyttää kiinteistöjä, joiden pinta-alasta ainoastaan osa kuuluu toiminta-alueeseen. Rajaus tulee tällöinkin tehdä mahdollisimman yksiselitteisesti ja esittää kartalla.